

Agrodružstvo Bystré, 094 34 Bystré 606, IČO: 36485055

Obchodný register Okresného súdu Prešov
oddiel: Dr. vložka č. 10113/P

V ý r o č n á s p r á v a
z a r o k 2 0 2 1

Vyhotovená dňa: 4.2.2022
Schválená dňa: 11.3.2022

Overená audítorom dňa: 18.2.2022



Ing. Miroslav Košč
predseda



Ing. Anna Mihočová
členka predstavenstva

Agrodružstvo Bystré
094 34 Bystré 606

I. Vývoj a stav finančného hospodárenia

1. Výsledky rastlinnej výroby

Úrody plodín dosiahnuté z 1 ha

<i>Plodina</i>	<i>Priemerná ha úroda v t 2020</i>	<i>Priemerná ha úroda v t 2021</i>
Pšenica ozimná	5,33	4,93
Jačmeň jarný	3,59	3,60
Jačmeň ozimný	6,25	5,09
Kukurica zrno	11,49	10,52
Repka ozimná	2,90	2,41
Sója	2,69	2,43
Hrach	1,62	-
Kukurica siláž	31,42	24,89
Jarné miešanky	-	5,26
Lucerka v suchom	11,74	8,87
Trávy na o.p. v suchom	3,52	1,47
TTP v suchom	1,31	1,59

Do roku 2021 sme nevstupovali veľmi optimisticky. Pre extrémne daždivé počasie sme zasiali o 50 ha ozimín menej ako po minulé roky. Oziminy a repka vďaka miernej zime prezimovali, ale keďže dažde pokračovali aj v predjarnom a jarnom období boli väčšinou v biednom stave. Platí to hlavne o porastoch repky. Slabšie porasty boli spasené a ušľapané vysokou zverou a súce na vyoraníe. Náhradný osev sme však kvôli zamokreným pozemkom nemohli vykonať. Celá jar bola charakteristická chladným a daždivým počasím, ktoré poznačilo vývoj porastov najmä teplomilných plodín ako kukurica a sója, ktorý bol tak už ovplyvnený neskorým termínom ich sejby z dôvodu spomínaného zamokrenia pozemkov.

Aj keď uvedené nepriaznivé počasie v jarnom období určite negatívne ovplyvnilo úrodu poľných plodín, pod výpad produkcie rastlinnej výroby sa najviac podpísalo nerovnomerné rozloženie zrážok počas vegetačného obdobia. Rok 2021 bol síce čo sa týka ročného úhrnu zrážok rokom priemerným, zrážky však chýbali v období, keď rozhodovalo hlavne o úrode obilnín a repky. Akútny nedostatok zrážok v kombinácii s vysokými teplotami počas júna a prvého júlového týždňa spôsobili „zahorenie“ porastov. Porasty nútene a predčasne dozreli, čo sa prejavilo na zníženej hmotnosti zrn obilia a semien repky, čo malo negatívny dopad na ich celkovú úrodu. Druhým takýmto extrémnym mesiacom bol suchý október (padlo 3 mm zrážok za celý mesiac). To však nemalo taký nepriaznivý dopad na úrodu jesenných plodín, o úrode ktorých už bolo rozhodnuté. Nepriaznivý

vplyv to malo na vzchádzanie a ďalší vývoj ozimných obilnín, ktoré išli väčšinou do zimy v slabšom kondičnom stave a neodnožené. Vďaka miernej zime by zatiaľ nemal byť problém s ich prezimovaním.

Teplotne sa rok 2021 zaradil k najchladnejším rokom počas sledovaného obdobia. Charakteristicky bol taktiež aj nedostatok slnečného svitu, dĺžkou ktorého sa zaradí medzi najchudobnejšie roky.

Čo sa týka výskytu živelných pohrôm ani tie nás v roku 2021 neobišli. Dvakrát sme totiž boli zasiahnutí ľadovcom, ktorý našťastie nemal plošný ale iba lokálny zásah. Prvý ľadovec sa vyskytol v katastri Hermanoviec nad Topľou, kde nám spôsobil škody na porastoch repky. Druhý bol podstatne silnejší a zasiahol kataster Čierneho a okrem škôd na kukurici nám zničil strechu nad krmiskom maštale číslo 1. a značne poškodil vaky zakonzervovaných objemových a jadrových krmív.

V roku 2021 sme hospodárili na výmere 1686,88 ha poľnohospodárskej pôdy, z čoho orná pôda činila 1177,68 ha a TTP 508,20 ha.

Štruktúra osevu na ornej pôde bola nasledovná:

- hustosiate obilniny - 500,80 ha - pšenica ozimná - 337,79 ha
 - jačmeň ozimný - 60,34 ha
 - jačmeň jarný - 102,67 ha
- kukurica spolu - 171,27 ha - kukurica na zrno - 79,28 ha
 - kukurica na siláž - 91,99 ha
- repka ozimná - 274,25 ha
- sója - 111,23 ha
- VK na OP - 100 ha z toho : lucerna - 65,78 ha
 - TOP - 33,90 ha
- jarné miešanky - 7,60 ha
- záhumienky - 9,58 ha
- úhor - 3,27 ha

Z hustosiatych obilnín je nosnou ozimná pšenica, ktorá dáva najstabilnejšie úrody, stále je o ňu záujem aj keď jej ceny v priebehu rokov kolíšu v závislosti od dopytu. Už so spomínaných dôvodov sme v jeseni 2020 zasiali menej pšenice, ako sme plánovali. Šťastím bolo, že podstatnú časť výmery (cca 250 h) sme začali siať už 15. 09. po ozimnej repke, čo je takmer o 10 dní skôr ako zvyčajne. Koncom septembra prišli dažde a zvyšok výmery sme siali už „nasilu“ v 2. polovici a v novembri. Kvôli zamokreným pozemkom bola takmer nemožná jesenná ochrana proti burinám a z toho dôvodu sa oddialili aj jesenné postreky proti burine, čo spôsobilo lokálne zaburinenie metličkou. Vzhľadom k menšej výmere sme zamerali výživu a ochranu pšenice na dosiahnuté maximálne úrody a potravinárskej kvality. S výnimkou objemovej hmotnosti, pod ktorú sa podpísalo júnové sucho sa nám to aj podarilo a z celkovej produkcie 1665 t pšenice takmer ¾ mala potravinárske parametre. Kvôli nižšej objemovej hmotnosti väčšina potravinárskej pšenice bolo zatriedená do „A“ triedy. Dosiahnutá ha úroda 4,93 t/ha predstavuje v našich podmienkach priemernú úrodu.

Po problémoch s odbytom aj cenou v roku 2020 sme zasiali ozimný jačmeň na výmere 60 ha. Jeho sejbu taktiež rozdelilo nepriaznivé počasie na 2 etapy – pred a po zrážkach. Tretinu výmery sme siali po sóji v polovici mája a hneď po sejbe prišiel výdatný dážď, ktorý privalcoval čerstvo zasiaty jačmeň, ktorý len veľmi ťažko a nerovnomerne vzchádzal. Podobný bol aj jeho ďalší vývoj v jarnom období a problematický bol aj následný zber kvôli nerovnomernému dozrievaniu. Napriek tomu sme dosiahli 5 ha úrodu 5,09 t/ha, čo je takmer na úrovni dlhodobého priemeru. Pre nedostatok sladovníckeho jačmeňa Sladovňa Michalovce od nás odkúpila celé množstvo pozberaného jačmeňa bez čistenia, čím nám aspoň čiastočne vykompenzovala nízku

cenu zakontrahovaného jačmeňa. Opäť sa potvrdilo, že o kvalite a odbyte nerozhodujú ani tak kvalitatívne parametre, ale dostatok alebo nedostatok na trhu.

Z hustosiatych obilnín nás opäť raz sklamal jarný jačmeň. Kvôli výpadku v oseve pšenice sme ho zasiali na výmere 128 ha. Sejbu sme vystihli v poslednej dekáde marca, čo bol z hľadiska priebehu počasia v jari najideálnejší termín, pretože predtým ani potom už na jeho sejbu neboli vhodné podmienky. Daždivé a chladné počasie však jačmeňu zasiatemu príliš nepomohlo. Jačmeň totiž vzhádzal pomaly a nerovnomerne. Vhodnou výživou sme sa snažili podporiť jeho rast a vývoj

Celkove sme dosiahli úrodu 3,6 t/ha, čo je o 0,4 t/ha nižšia ako dlhodobý priemer. Pod nízku ha úrodu sa podpísalo sucho v čase nalievania zrna, ktoré spôsobilo, že jačmeň pri čistení mal nízky podiel na site. Napriek tomu, že sme ho čistili 2,3 mm sítach a nie 2,5 mm dosť jačmeňa išlo do prepadu. Do pivovaru Šariš sme tak odpredali 336 t namiesto zmluvných 400 t sladovníckeho jačmeňa.

Ozimná repka bola druhou plodinou, ktorá sa významnou mierou podieľala na výpade produkcie rastlinnej výroby. Problémy sme mali už pri sejbe v auguste roku 2020. Po zasiatí prvých 100 ha na lepších pôdach prišli výdatne zrážky (90 mm), ktoré sťažili prípravu pôdy a sejbu na svahovitých pozemkoch. Keďže tu nemáme alternatívnu predplodinu v osevnom postupe pokračovali sme so sejbou ešte v ďalších dvoch etapách. Je treba priznať, že to už nebolo zďaleka za ideálnych podmienok. Repka síce povzchádzala, ale na zaliatych parcelách mala nedostatok vzduchu v pôde a napriek prihnojeniu rástla len veľmi pomaly. Do zimy tak išla v slabom kondičnom stave. Keďže sa jednalo o svahovitosti pozemky v blízkosti lesov (Rekultivácie Bystré, Valalské kraky, Pánska tabla) tieto parcely boli spasené a ušľapané vysokou zverou počas zimného a predjarného obdobia. Napriek stráženiu sme nedokázali zabrániť škodám pri takej koncentrácii zveri. Keďže boli vyhliadky na dobré ceny repky, snažili sme sa ochranou a výživou zachrániť, čo sa dá. Škrť cez rozpočet nám však urobilo júnové sucho, vďaka ktorému repka predčasne dozrela a semeno repky bolo drobné s nízkou HTS. Z celkovej výmery 274 ha sme dopestovali iba 660 t repky, to predstavuje úrodu 2,41 t/ha, čo je najnižšia úroda repky za posledných 10 rokov. Ešteže dobrá cena ako tak zachránila ekonomiku jej pestovania.

Po mokrom a chladnom apríli sme so sejbou sóje mohli začať až v 2. dekáde mája, čo je zhruba o mesiac neskôr ako po minulých rokoch. Napriek tomu pôda stále nebola v ideálnom stave a v chladnom počasí (máj bol o 2,3 °C chladnejší ako normál), sója rástla veľmi pomaly. Podarilo sa nám ju „naštartovať“ aktivátormi rastu a výživou mikroprvkami. Na zrážky bohatý august veľmi pomohol sóji v jej raste a vývine. Oneskorený štart ako aj chladnejší september mal za následok, že porasty bolo nutné desikovať takmer na celej výmere. Celkom sme dosiahli 8 ha úrodu 2,43 t/ha čo je na úrovni priemeru a nebyť výpadku na 27 ha parcele Hura Zemplín, kde sme kvôli ťažkej príprave pôdy z dôvodu zamokrenia zaznamenali úrodu iba 1,7 t/ha, mohli byť výsledky ešte lepšie.

V roku 2021 sme na výmere cca 30 ha vyskúšali zber kombajnom s „plávajúcou“ Flexi lištou. Zberové straty boli z dôvodu lepšieho kopírovania nerovnosti a nižšieho strniska oveľa nižšie a tak chceme využiť takýto kombajn aj do budúcnosti.

Kukuricu na zrno sme zasiali na výmere 79,28 ha, čo je zhruba na úrovni predchádzajúcich rokov. So sejbou sme začali 12.4., ale následné zrážky a chladné počasie oddialili ďalšiu sejbu až na koniec apríla. Skôr zasiatá kukurica rástla veľmi pomaly a v dôsledku zamokrenia boli v nej značné výpadky jedincov. Neskôr zasiatá kukurica ju dostihla v raste a vývoji. Zrnovú kukuricu sme mali zasiatu na dobrých pôdach pozdĺž Tople a očakávali sme dobrú úrodu. Veľké problémy sme však mali s diviачou zverou, ktorá vo veľkom počte prichádzala z druhej strany Tople. Na rozdiel od Slánskych vrchov túto populáciu diviачej zveri nepostihol AMO a na parcelách kukurice nám spolu s „vysokou“ spôsobili značné škody. Najväčšie škody nám spôsobili na hone Lužiny, ktorý sme museli prednostne pozberať na mokré zrno.

Oneskorený výsev, neskorý štart a pozvoľné dozrievanie kukurice spolu s čoraz väčšími škodami, spôsobenými zverou zapríčinili, že zberová vlhkosť kukurice bola vyššia ako po minulé roky (až okolo 30 %). Tým nám značne stúpili náklady na sušenie. Dosiadnutá úroda 10,52 t/ha je vysoko nad dlhodobým priemerom a potvrdzuje opodstatnenosť pestovania kukurice na zrno aj v našich podmienkach. Proti však hovorí obmedzenie jej pestovania na svahoch, vysoká náročnosť na dusíkatú výživu a čoraz vyššie náklady na sušenie pri stúpajúcej cene plynu.

Pôvodná oševná plocha silážnej kukurice činila 74 ha, ale po vyorávke jarného jačmeňa sa zvýšila na 92 ha. K sebbe silážnej kukurice sme sa dostali až na konci apríla a jej rast podobne ovplyvnil chladný máj. Až na zrážky bohatšie letné mesiace júl a august pomohli porastom kukurice na siláž, ktorá nebola zasiata práve na najlepších pôdach. A tak poredadlo „každé zlo je na niečo dobré“ sa potvrdilo, pretože náhradný ošev kukurice aj keď bola siata až 24.05. priamou sebbou a s nízkym FAO 260 pomohol vybilancovať potrebu kukuričnej siláže. V opačnom prípade by sme museli zasilať aj časť zrnovej kukurice. Úroda necelých 25 t z ha však nedosahuje dlhodobý priemer. Celkove sme vyrobili 2175 t kukuričnej siláže z čoho 1875 t do silážneho žľabu a zvyšok do vaku na prechodné obdobie.

Na zabezpečenie potreby ďalších objemových krmív zo strany živočíšnej výroby využívame plochy krmovín na ornej pôde, lúky a pasienky. VRK na OP tvorí lucerna a trávy. Lucernu sme v roku 2021 pestovali na výmere 65,78 ha. Chladné počasie v apríli a v máji neprišlo ani lucerne. Prvú kosbu sme robili až 20.5. a celkove sme urobili 5 kosieb avšak posledná kosba bola vykonaná až v októbri a to na 1/3 výmery.

Úroda zelenej hmoty 35,57 t/ha bola u lucerny podstatne nižšia ako predvlani a dokonca najnižšia za 10 rokov. Celkove sme z lucerny vyrobili 1167 t senáže.

Trávy na OP pestujeme na výmere 34 ha. Väčšinou ide o dočasne zatrávnenú ornú pôdu (5 rokov) na pôdach, ktoré nie sú vhodné na využívanie kvôli svahovitosti, zamokreniu alebo pre poškodzovanie zverou. Väčšinou tu vykonávame iba jednu kosbu, čomu zodpovedá aj úroda, ktorú na nich dosahujeme. V roku 2021 sme z TOP vyrobili 60 t senáže a 20 t sena, čo je v prepočte na seno úroda 1,5 t z ha.

TTP zaberajú výmeru 508,20 ha. Sú tvorené lúkami na výmere 421 ha, na ktorých vyrábame trávnu senáž, lúčne seno a pasienkami o výmere 87 ha, ktoré slúžia na pastvu oviec. Priaznivé počasie na výrobu sena v júni sme využili na výrobu 390 t kvalitného lúčneho sena pre potreby živočíšnej výroby ale aj na predaj veľkých balíkov, o ktoré je každoročne veľký záujem. Celkove sme u TTP dosiahli úrodu 6,37 t zelenej hmoty z ha, čo je v prepočte na seno 1,6 t/ha.

Celkove sme v roku 2021 vyrobili nasledovné množstvo krmív:

Siláž	2175 t
Senáž	1630 t
Seno	413 t
CCM	154 t (konzervované mokré zrno kukurice)

Vyrobené množstvo objemových krmovín pokryli potrebu zo strany živočíšnej výroby. Dosiadnutá hrubá produkcia rastlinnej výroby za rok 2021 bola o 93 000,- Eur nižšia ako v roku 2020. Rozdiel v produkcii bol spôsobený nižšou výmerou neosiatých ozimných obilnín, ktoré sa nepodarilo nahradiť produkciou jarnín, u ktorých sú úrody podstatne nižšie. Čo sa týka plánovanej produkcie na rok 2021, kde už boli zohľadnené spomínané skutočnosti bol rozdiel – 13 000,- Eur. Nesplnenie plánovanej produkcie spôsobil výpadok v úrode jarného jačmeňa, repky, silážnej kukurice a VRK. Na druhej strane bola prekročená plánovaná produkcia zrnovej kukurice, sóje a taktiež TTP.

Čo sa týka tržieb tak na úseku rastlinnej výroby boli dosiahnuté vo výške 924 558,- Eur, čo je takmer o 70 000,- Eur viac ako v roku 2020. Výpadok produkcii bol kompenzovaný enormným rastom realizačných cien, najmä v 2. polroku 2021 predovšetkým repky, sóje a pšenice potravinárskej, ktoré napomohli nielen ekonomike rastlinnej výroby ale celého podniku.

2. Výsledky živočíšnej výroby

Stavy hospodárskych zvierat a ich úžitkovosť

Druh zvierat	Rok 2020	Rok 2021
Dojnice	186	178
- ročná dojivosť	8069	8107
- denná dojivosť	22,05	22,2
Teľatá do 6 mes.	44	53
- hmotnostné prírastky	0,68	0,71
Mladý dobytok	96	72
- hmotnostné prírastky	0,92	0,93
Bahnice	303	310
- odstav jahniat	127	104

Na úseku živočíšnej výroby sme do nového roka vstúpili rekonštrukčnými prácami. Havarijný stav kŕmnych valovov pre dojnice nás prinútil k ich generálke už koncom roka 2020. Do konca roka sme stihli urobiť maštal' č. 1. Išlo o výmenu a osadenie drevenej časti kŕmneho stola a následne nalepenie betónovoplastových dlaždíc do lepidla na kŕmny stôl. Túto časť nám robila externá firma zo SNV. Po nie práve najlepších skúsenostiach s prácou tejto firmy sme druhú maštal' zrealizovali svojpomocne, keď sme na to využili pracovníkov mechanizácie v čase kedy sa poľné práce nedali vykonávať pre nepriaznivé počasie (marec, apríl).

Veľkým problémom bolo, že sa spomínané práce museli vykonať za plnej prevádzky, čo znamenalo neustále presuny skupín dojníc na prázdne stojiská a dokonca aj do VKK-čky a odtiaľ boli premiestňované na dojenie. Tieto presuny dojníc však spôsobili neustále stresovanie dojníc čo malo za následok výpadok v produkcii mlieka v 1. polroku. V roku 2021 kvôli nepriaznivej finančnej situácii sme neplánovali väčšie investície. Niektoré veci však vyžadujú neodkladné riešenie a takou bol aj dezolátny stav priestoru medzi maštal'ami, ktorý sa úplne rozpadol. Problematické bolo podhŕňanie krmiva ako aj vyhrnutie jeho neskŕmených zvyškov. Dochádzalo pritom k veľkým stratám na objemových krmivách. Preto sme tento priestor zabetónovali na ploche 400 m² kvalitným betónom, ktorý je odolný voči agresívnym účinkom krmív a hospodárskych hnojív.

Ďalšiu neplánovanú investíciu si vyžiadala už spomínaný ľadovec koncom júla, ktorý zničil krytinu na streche nad kŕmiskom 1. maštale ktorú sme museli vymeniť. Oveľa väčšie škody však spôsobil ľadovec poškodením vakov s objemovými krmivami, ktoré boli prederavené a dostala sa tam voda a vzduch. Najväčší problém bol u zakonzervovaného mokrého zrna kukurice, kde došlo k znehodnoteniu krmiva vytvorením fuzarióz, takže sa nemohlo skŕmovať, lebo to vyvolalo zdravotné problémy dojníc. Poslednou investíciou bola výmena jednej z dvoch 2500 l chladničiek na mlieko za chladničku s priamym chladením s objemom 4000 l čím sa zvýšila celková chladiaca kapacita mlieka na 6500 l. Odstránili sa tak problémy s uskladnením mlieka najmä v letných mesiacoch, kedy v starých chladničkách dochádzalo k prehrievaniu mlieka v dôsledku častých porúch na čerpadlách studenej vody.

Všetky tieto neplánované investície v objeme vyše 30 000,- Eur boli financované vlastnými prostriedkami z prevádzky a išli na ťarchu hospodárskeho výsledku nielen živočíšnej výroby ale aj celého podniku. Efekt vynaložených prostriedkov sa musí prejavíť už v tomto roku na kvalite a produkcii mlieka, zdravotnom stave zvierat a spotrebe krmív.

Živočíšna výroba na našom družstve je zastúpená chovom hovädzieho dobytku a chovom oviec, pričom prioritou je chov hovädzieho dobytku, ktorý je sústredený na hospodárskom dvore Čierne a nosným pilierom je chov dojníc. V roku 2021 sme od stavu dojníc 178 ks dosiahli narodenie 170 ks teliat, čo znamená plodnosť 95,5 %, ktorá je o 3,5 % vyššia ako v roku 2020. K 170 ks je potrebné prirátat' 24 ks mŕtvonarodených teliat, čo predstavuje 12 % z celkového počtu všetkých teliat. Veľa týchto mŕtvonarodených teliat bolo z dvojičiek alebo komplikovaných pôrodov. Predstavuje to však vysoký podiel z narodených teliat a budeme sa musieť týmto problémom zaoberať.

Celkove máme s úhynom teliat opäť problém. V kategórii do 3 mesiacov nám uhynulo 12 ks, čo predstavuje 7 % narodených teliat. Lepšia situácia nebola ani u teliat v kategórii nad 3 mesiace, kde nám pre respiračné problémy uhynulo 9 ks teliat o hmotnosti okolo 100 kg. So zámerom zlepšiť situáciu sme zmenili očkovaciu vakcínu.

V roku 2021 sme predali 80 ks teliat, čo je o 4 ks viac ako predvlani. Priemerná realizačná cena činila 4,17 Eur/kg. V marci 2021 sme odpredali 11 ks vyradených jalovíc o váhe 205 kg v cene 1 100,- Eur/ ks.

V jednotlivých kategóriach hovädzieho dobytku sme dosiahli nasledovné prírastky:

- teľatá do 3 mesiacov	0,58 kg
- teľatá do 6 mesiacov	0,85 kg
- jalovice do 1 roka	0,84 kg
- jalovice do 2 rokov	0,78 kg

Dosiahnuté prírastky boli na úrovni, alebo o čosi vyššie ako v roku 2020. Pokles sme zaznamenali iba u jalovíc do 2 rokov (- 0,04 kg).

Najdôležitejšou komoditou živočíšnej výroby je surové kravské mlieko.

Za rok 2021 sme do syrárne Bel Michalovce dodali 1 439 361 l mlieka. Čo je o 42 320 l menej ako v roku 2020. Zlepšenou úžitkovosťou v 2. polroku sme znížili hrozivý výpad produkcie mlieka za 1. polrok (67 000 l), ktorý bol spôsobený už spomínanými opravami objektov v živočíšnej výrobe. Pod výpad produkcie mlieka sa podpísal nižší počet dojených kráv (157 ks), čo bolo o 5 ks menej ako v roku 2020.

Ročná úžitkovosť na dojnicu činila 8 107 l (+ 27 l roku 2020). Denná úžitkovosť na jednu dojnicu s stáda (178 ks) činila 22,7 l (+0,15 l) a na jednu dojenú dojnicu (157 ks) to bolo 25,2 l (zhruba na úrovni roku 2020). Prvotným predpokladom navýšenia dodávok mlieka je teda zvýšenie počtu dojených kráv, ktoré nám za posledné 2 roky klesali. A to cestou znižovania úhynu teliat, zlepšenou reprodukciou dojníc a zvýšeného preradzovania VTJ do základného stavu kráv.

Za mlieko sme od syrárne Bel utržili spolu s príplatkami 513 152,- Eur. s realizačná cena s príplatkami činila 0,357 Eur/l kým v roku 2020 to bolo 0,359 Eur/l. Paradoxom je, že kým ceny ostatných komodít v 2. polroku zaznamenali výrazný nárast, mliekarne počas celého roka platili za mlieko menej ako v roku 2020. Až koncom roka pozvoľne dvíhali ceny mlieka, zatiaľ čo sa ceny mlieka, masla a mliečnych výrobkov v obchodnej sieti už od 2. polroka výrazne zvýšili. Opäť sme to boli my prvovýroba, ktorí v spotrebiteľskom reťazci ťahali za najkratší koniec.

Okrem predaného mlieka do syrárne Bel sme predali cez automat 3724 l mlieka, čo bolo o 1395 l menej ako predvlani. Zníženie záujmu bolo určite zapríčinené covidovou situáciou.

Tržby za vyradené dojnice predstavujú ďalšiu položku v chove dojníc. V roku 2021 sme predali 47 ks (+7ks) v celkovej váhe 28 218 kg a s realizačná cena 1,03 Eur/kg (+0,07 Eur). V chove dojníc sme v roku 2021 dosiahli významný chovateľský úspech, keď na regionálnej výstave SSD sme získali

najvyššie ocenenia v každej kategórii kráv. Je to ocenenie kvalitnej plemenárskej a zooteknickej práce na úseku živočíšnej výroby a dobrá reklama pre celý náš podnik. Bodaj by ich bolo v budúcnosti viac!

Chov oviec na hospodárskom dvore Hermanovce sa nám po odchode baču pána Malačinu nedarí stabilizovať. Nedarilo sa nám zohnať zodpovedných ľudí, pre túto náročnú prácu hlavne čo sa týka časovej náročnosti napriek zlepšeniu platových podmienok. Koncom rok 2020 prevzali ovce 3 noví mladí ošetrovatelia a tak sme dúfali, že sa situácia zlepší. Opak bol však pravdou a sme sa v polovici sezóny s dvoma z nich museli rozlúčiť.

V jeseni nastúpili k ovciam manželia Vasičakovci, ktorí spolu s pánom Novákom tvoria nový pracovný tím pri ovciach. Z ich prácou sme zatiaľ spokojní a dúfam, že to tak aj zostane. K obojstrannej spokojnosti prispela určite aj rekonštrukcia ubytovacích priestorov, ktorý bol ďalším z problémov pri hľadaní ošetrovateľov oviec.

Kvôli personálnym problémom v jeseni 2020 zostalo nepripustených asi 40 ks oviec. Z toho dôvodu sa nám v roku 2021 narodilo o 60 ks jahniat menej ako v roku 2020. Z narodených 322 ks jahniat sme predali 207 ks, pre vlastnú potrebu sme nechali 88 ks jahničiek a 17 ks baránkov. Z dvora sme predali 99 ks jahniat v cene 2,50 Eur/kg v s váhe 13 kg a 108 ks sme predali ako výkrmové jahňatá do obchodných reťazcov cez VOD v s váhe 24 kg a s realizačnej cene 2,55 Eur/kg. Predali sme aj 16 ks plemenných baranov , s cena 1 barana činia 503,- Eur.

Zlepšenie nastalo v množstve nadojeného mlieka. Od 250 ks dojných oviec sme počas dojnej sezóny nadojili 20 493 l mlieka čo bolo najviac za posledných 6 rokov dozadu. Bolo to hlavne z toho dôvodu, že 3 ošetrovatelia mohli dojiť viac oviec ako predtým dvaja. K úplnej spokojnosti a dosiahnutiu priemernej dojivosti plemena CIGAJA a SDO máme ešte ďaleko. Za realizované ovčie mlieko sme utržili takmer 19 500 Eur pri s realizačnej cene 0,95 eur/l.

Napriek zlepšeniu v produkcii mlieka je chov oviec stále v hlbkej strate. Je však potrebné výrazne zlepšiť výrobné ukazovatele. Je potrebné nadojiť 23 – 25 000 l mlieka, odchovať 400 – 450 ks jahniat, aby sme mohli doplniť a rozširovať vlastné stádo a predat' aj nejaké plemenné jahničky a barany. O ovce je záujem aj z dôvodu potreby vyšších DJ na 1 ha poľnohospodárskej pôdy kvôli podmienke na dotácie na znevýhodnené podmienky. Ceny ovčieho mlieka a jahniat stúpajú. Taktiež aj dotácie na ovce výška, ktorých v prepočte na 1 VDJ sa zrovnáva s dotáciami na 1 VDJ u kráv. To by malo napomôcť k tomu, aby sa chov oviec stal ekonomicky zaujímavejším.

Čo a týka hrubej produkcie živočíšnej výroby, tak tá v roku 2021 činila 573 000,- Eur, čo je oproti roku 2020 nižšia o 17 500,- Eur. Podpísalo sa pod ním hlavne výpad produkcie surového kravského mlieka a menej predaných jahniat ako v roku 2020.

Na úseku živočíšnej výroby sme dosiahli tržby vo výške 598 129,- Eur, čo je o 12 690,- eur viac ako v roku 2020. Nárast tržieb však nespôsobil rast cien živočíšnych komodít, ktorý nebol ani zďaleka taký výrazný ako v rastlinných komodít.

3. ÚSEK MECHANIZÁCIE

V predjarnom období 2021 sa pracovníci mechanizácie zamerali najmä na opravu strojov a náradia.

Na traktoroch JD sme v rámci predsezónnej prípravy aj počas roka vykonali s pracovníkmi Agrokomu – plus Prešov nasledovné opravy:

- JD 5820 - generálna oprava hlavy motora
- nové vstrekovače a vodná pumpa
- španovacie kladky na remeni motora

Náklady na opravu 2 950,- Eur.

JD 7530 - GO prevodovky

- výmena hriadeľa na zadný – vývodový hriadeľ

Náklady na opravu 4680,- Eur.

JD 7820 - výmena orbitrolu na riadenie

- alternátor na dobíjanie

Náklady na opravu 7 230,- Eur – výmena hriadeľa na predný náhon a kardanaťový kríž.

JD 8310 R - kontrola akumuláčnych nádob na odpruženie prednej nápravy

- nové predné pneumatiky

- tlmič torzných kmitov na kľukový hriadeľ

Náklady na opravu 6 600,- Eur.

Traktor JD 8310 bol najviac využívaný. V príprave pôdy pracoval na 2 zmeny, má odpracovaných 21500 Mhod. V súčasnosti bola vykonaná GO motora.

- Rezačka JD 7200 - v rámci predsezónnej opravy sa našla príčina poruchy v jeseni 2020

- výmena spojky na rezací bubon

- výmena nožov na senáž

Celkové náklady na opravu traktorov a rezačky radu JD predstavovali 22 845,-Eur. Nie je to vôbec malá čiastka, ale sú to stroje, ktoré vykonávajú gro poľných prác počas roka a od ich funkčnosti závisí ako kvalitne a načas sa poľné práce vykonajú.

Okrem toho sme vo vlastnej réžii vykovali generálnu opravu prevodovky na traktore Z-12145 s čelným nakladačom, opravu na diferenciáli a výmenu bŕzd na traktore Z-16245.

Z nákladných áut sme na LIAZ-391 AA vykonali vo februári GO motora s využitím vlastných ND, ktoré sme mali na sklade.

AVIU využívame príležitostne na dovoz väčšieho materiálu a prevoz zvierat. Vymenili sme na nej kompletne všetky dosky na korbe, zadný nárazník a zadné svetlá. Taktiež sme urobili nový náter, takže vyzerá ako nová.

Pracovníci mechanizácie počas daždivého počasia v jari prerobili nevyužitú sklady mechanizácie na garáže pre NA a traktory. Bolo pritom potrebné upraviť výšku strechy a aby sa dali využiť aj na zaparkovanie vyšších strojov.

Kosbu krmovín sme zvládli aj vďaka kúpe novej kosy Potinger S10, vďaka ktorej sme doplnili tzv. motyľa s celkovým pracovným záberom 9 m. Vďaka tomu môže pracovník s takouto kosou pokosiť aj 40 ha za deň a ušetrí minimálne ďalších 3 pracovníkov a 3 traktory.

Do zberu voľného sena sme mali zapojené 2 zberacie vozy zn. NTVS najmä na zber sena na svahovitých TTP. Na zber sena a slamy na rovinatých parcelách využívame 2 lisy na veľké balíky.

Aj tohtoročné počasie počas žatvy neostalo nič dlžné svojej povesti. Zrážky od konca 1. júlovej dekády neboli zvlášť výdatné ale s prestávkami trvali prakticky celý mesiac júl. Veru bolo potrebné využiť tých zopár priaznivých dní na pozberanie úrody v potrebnej kvalite. Vďaka tomu, že sme mali do žatvy okrem 2 vlastných kombajnov zapojené ešte 4 cudzie kombajny sa nám to podarilo. Najviac nám pomohol kombajn New Holland pána Harďoňa aj CLAAS Lexion pána Kokošovského z Michaloviec. Využili sme aj staršie kombajny – CLAAS 218 zo Zlatníka a Masey Ferguson z Rokycian. Odvoz obilnín z poľa sme zabezpečili vlastnými dopravnými prostriedkami a to LIAZ – kontajnerka, 2 ks Liaz 151 a 2 ks veľkoobjemové vlečky za traktormi JD.

Na prelome augusta a septembra sme sa rozhodli, pre kúpu traktora JD novej rady 7R. Po dlhom zvažovaní sme sa aj napriek neistote finančnej situácii rozhodli zakúpiť tento traktor. Je totiž využiteľný tak v príprave pôdy v kombinácii s náradím s väčším pracovným záberom ako aj seje so sejačkou s prihnojovaním na svahoch, kde sme mali so súčasným JD 7530 dosť problémy. Investícia za 220 000,- Eur sa nedá financovať z prevádzky a tak sme to riešili cestou úveru od Unicredit bank.

Keďže prechádzame z automobilovej dopravy na traktorovú, zakúpili sme ďalší Fliegl a preto sme potrebovali ďalší ťažný prostriedok. Nový traktor je vybavený aj predným vývodovým hriadeľom, takže sa dá agregovať s novou kosou Pottinger S10.

Po jeseni 2021, kedy sme ho prvýkrát využili v sejbe ozimín a náraste cien strojov začiatkom tohto roka sme presvedčení, že sme urobili dobrý krok. Podstatné bude, aby sme zvládli splácať úverové splátky, ktoré máme rozložené na obdobie 4 rokov.

Na plnení úloh v rastlinnej a živočíšnej výrobe sa podieľajú aj nákladné autá. Tu evidujeme 6 nákladných áut, ktoré využívame 5-7 mesiacov v roku. Keďže sú to stroje staršie ako 25-30 rokov a majú už svoje odrobené, je už po sprísnení podmienok veľmi náročné spraviť kontrolu na týchto autách. Z toho dôvodu sa snažíme ich nahradiť traktorovou dopravou.

Na úseku osobnej dopravy evidujeme 4 osobné autá, ktoré spolu najazdili 56 646 km a spotrebovali 1454 l benzínu a 3222 l nafty. V porovnaní s rokom 2020 sme najazdili o 4208 km menej a usporili sme 66 l benzínu a 73 l nafty. V dohľadnom čase budeme musieť vymeniť LADU Niva pre jej vysokú spotrebu a z toho dôvodu aj veľmi malú pravdepodobnosť, že prejde STK a emisnou kontrolou.

V roku 2021 sme pre zabezpečenie výroby spotrebovali celkom:

- 1) 163 932 l nafty, čo oproti roku 2020 predstavuje úsporu 11 675 l.
Napriek tomu náklady na PHM nám, vďaka vyššej cene nafty v roku 2021 stúpili o 15 173,- Eur.
- 2) 251 598 kWh elektrickej energie čo je nárast oproti roku 2020 o 12 084 kWh
- 3) 33 958 m³zemného plynu v hodnote 13 752 Eur, čo je úspora oproti roku 2020 o 3 319 m³ plynu

Spotreba ostatného materiálu bola vo výške 46 653,- Eur, čo je o 8 878,- Eur viac ako predtým. Spotreba ND činila 30 523,- Eur čo je úspora oproti roku 2020 o 11 446,- Eur. Náklady na opravy predstavovali 19 177,- Eur, čo je na úrovni roku 2020.

4. Výsledky finančného hodnotenia

v EUR

<i>Tržby a výnosy podľa činnosti</i>	2020	2021
Tržby za výroby RV	855266	924558
Tržby za výroby ŽV	585438	598129
Tržby ostatné	54801	54350
Spolu za vl. výroby a služby	1495505	1577037
Tržby z predaja IM a mat.	35536	36189
Dotácie	496084	541061
Z toho: - priame platby EÚ	445215	489391
- VDJ	2780	2712
- domáce podpory	48089	48958
Ostatné výnosy	39814	40159
Výnosy spolu	2058860	2227253

v EUR

<i>Náklady podľa druhov</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>
Spotreba materiálu	857966	830361
z toho: spotreba osív	59053	54419
hnojív	215640	180508
chemikálií	165479	158435
PHM	143072	158101
krmív	99794	96586
náhr. dielov	45088	39559
ostatného	129840	142753
Spotreba energie	58151	62832
Osobné náklady	765279	787002
Náklady spolu	2197490	2182506

<i>Výsledok hospodárenia</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>
- pred zdanením	-136695	48788
- po zdanení	-138630	44747

V roku 2021 sme dosiahli hrubú poľnohospodársku produkciu vo výške 1540044 EUR, čo je menej o 133688 EUR oproti roku 2020, HP RV činí 768866 EUR, je nižšia o 93292 EUR, HP ŽV činí 573045, je nižšia o 17447 EUR, HP pomocných činností činí 198133 EUR, je nižšia o 22950 EUR v porovnaní s minulým rokom

5. Obstaranie dlhodobého majetku 2020

<i>Názov obstaraného majetku</i>	<i>Obstarávacia cena v EUR</i>
Čistiaci stroj	1910
Diskový žací stroj Pottinger	24500
Náves Fliegel	41700
Chladiaci tank	5800
Traktor JD	220000
Plemenné barany	2500
Nakúpený majetok spolu	296410
Aktivácia základného stáda zvierat	52352
Spolu:	348762

6. Stav peňažných prostriedkov, pohľadávok a záväzkov k 31.12.2021

v EUR

Peňažné prostriedky na bankových účtoch	124515
Peňažné prostriedky v hotovosti	188
Peňažné prostriedky spolu:	124703

Pohľadávky spolu krátkodobé	120388
- z toho z obchodného styku	92600
daňové	27788
iné	-

Záväzky spolu	412905
- z toho krátkodobé	149883
z obchodného styku	78030
dlhodobé	36861
rezervy	19916
bankové úvery	206245

II. Predpokladaný budúci vývoj činnosti družstva na rok 2022

Zámer rastlinnej výroby

<i>Plodina</i>	<i>Výmera v ha</i>	<i>Celková úroda v t</i>	<i>t/ha</i>
Pšenica ozimná	391	1837	4,7
Jačmeň ozimný	70	322	4,6
Jačmeň jarný	114	456	4,0
Kukurica zrno	59	501	8,5
Sója	101	222	2,2
Cirok	9	36	4,0
Repka ozimná	250	700	2,8
Kukurica siláž	75	2250	30
Lucerka v suchom	64	672	10,5
TOP v suchom	34	136	4,0
TTP v suchom	507	659	1,3

Zámer živočíšnej výroby

Plánová produkcia mlieka	1484 tis. l
- ročná dojivosť na kus	8244 l
- denná dojivosť	22,60
Teľatá do 6 mes.	60 ks
- hmotnostné prírastky	0,70 kg/deň
Mladý dobytok	80 ks
- hmotnostné prírastky	0,90 kg/deň
Bahnice	400 ks
- odstav jahniat	120 ks
Produkcia ovčieho mlieka	25000 l
Výroba mäsa – hovädzie	40,0 t
ovčie	3,0 t

Zámer – finančné ukazovatele

	EUR
Výnosy spolu	2285000
z toho - tržby RV	925000
ŽV	650000
ostatné	60000
- ostatné výnosy	650000
Náklady spolu	2280000
z toho - spotreba materiálu	910000
energie	90000
- osobné náklady	820000
- odpisy	190000
Výsledok hospodárenia	5000

III. Návrh na rozdelenie zisku

V zmysle čl. XVII. ods. 4 písm. d/ stanov družstva predkladá sa členskej schôdzi tento návrh na zúčtovanie zisku:

- fond stabilizácie a rozvoja: 44747,31 EUR.